

Senotlolo sa Bonngoe

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Boithuto ba Beke Ena Bala:

Ba-Ef. 1:3–14; Ba-Baga. 4:7; Ba-Ef. 2:11–22; 4:1–6, 11; Matt. 20:25–28; Ba-Ef. 5:15–6:9.

Teman'a Khopolo:

“Oa re tsebisa sephiri sa thato ea oona ka boithatelo ba oona kamoo o nong o itherele kateng; hore, etlere nako tse beiloeng ke oona ha li se li phethehile, o tle o bokellele tsohle ho Krete, leha e le tse leholimong, leha e le tse lefatšeng” (Ba-Efese 1:9, 10).

Efese e ne e le sebaka sa khoebisano le tšusumetso Asia Minor. Kereke moo Efese, e ne e theiloe ka ba-Juda, Balichaba, le batho ho tsoa libakeng tsohle. Merabe e fapaneng ha kaalo e lokela e be e ne le kotsing ea likhang joaloka lefatše leo ba neng ba phela ho lona; ke hore, ha e ne e se ka Krete le bonngoe boo ba neng ba na le bona ho Eena joaloka litho tsa 'mele oa Krete. Ka mokhoa o joalo, khathatseho ea Pauluse ka bonngoe har'a balateli ba Krete ke oona mooko-taba Lengolong la hae ho ba-Efese. Bonngoe ho latela Pauluse bo na le mafapha a mabeli: bonngoe ka kerekeng, moo teng ba-Juda le Balichaba ba kopanngoang hammoho ho ba 'mele o le mong—Krete; e bonngoe maholimong le lefatšeng, moo teng lintho tsohle tse leholimong le lefatšeng li fumanang bonngoe ba tsona ba mapomelo ho Krete. Mohloli oa bonngoe bona ke Krete. Puo ea Pauluse “ho Krete” kapa “le Krete” e sebelisoa hangata lengolong lena e le ho bontša seo Molimo a re etselitseng sona le seo a se etselitseng maholimo le lefatše ka bophelo, lefu le tsoho ea Jesu Krete. Morero oa mapomelo oa Molimo ka leano la pholoho ke ho boelanya lintho tsohle ka Krete. Bonngoe bona bo tla bonahatsoa ka botlalo qetellong ea nako.

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 27 Mphalane.*

Litlhohonolofatso ho Kreste

Bala Ba-Efese 1:3–14. Ho Latela Pauluse moo, re neiloe eng ho Kreste?

Balateli ba Kreste ba na le se se ngata seo ba lokelang ho rorisa Molimo ka sona. HoKreste, Molimo o khethile ho re bea bara le barali ba hae le ho mo emela lefatšeng. Pauluse o sebelisa litšoantšo tse ngata ho bontša kamano ea rona le Molimo ho Kreste. Litšoantšong tsena, setšoantšo sa ho beoa bana se ama mooko-tabo oa thuto ena oa bonngoe. Ho Kreste, re beiloe bana, re se re le litho tsa lelapa la Molimo. Setšoantšo sena sa lelapa se boetse se supa selekane sa Molimo le bana ba Israele. Moelelong oa Epistole ea Johanne, Balichaba ba amohelang Jesu e le Mesia le bona ke bana ba Molimo, majalefa a tšepiso e etselitsong Israele (Ba-Roma 8:17, Ba-Baga. 4:7). Molemo oa kamano ena le Kreste, ho ba ho Kreste, ke motheo oa bonngoe bohle ba Bokreste. Litemana tsena li boetse li re bolella hore haesale e le takatso ea Molimo ho boelanya batho bohle ka Kreste. 'Me lelapeng la Molimo, ho tseba Jesu ha ho fane ka maemo a khethehileng: re bana ba Molimo kaofela, ba ratoang le ho hlokomeloa ka ho lekana.

Ba bang ba ea ferekana ha, temaneng ena, re bala ka ho reroa pele (Ba-Ef. 1:5, 11). Tšepiso ea hore Molimo o se a re khethile hore re bolokehe e bonahala e ka e re Molimo o boetse o khethile ba bang hore ba lahlehe. Empa eo ha se thuto ea Bibe. Empa, Molimo o lokisitse leano la pholoho pele ho metheo ea lefatše e le hore e mong le e mong a tle a bolokehe. “ ‘Hobane Molimo o ratile lefatše hakalo, o bile oa le nea Mora oa oona ea tsoetsoeng a ’notši; hore e mong le e mong ea lumelang ho Eena, a se ke a timela, a mpe a be le bophelo bo sa feleng’ ” (Johanne 3:16; sheba le 1 Tim. 2:6, 2 Pet. 3:9). Molimo o tseba esale pele hore ke mang ea tla amohela neo ea Hae ea pholoho, empa seo ha se tšoane le ho rera qeto ea motho esale pele. Pholoho e neoa batho bohle ka lebaka la seo Kreste a re etselitseng sona. Potso ke hore: re arabela neo ee joang? Molimo ha a sebelise qobello ho pholosa mang kapa mang.

“Lekhotleng la leholimo, ho ile ha etsoa monyetla oa hore batho, leha e le baetsalibe, ba se ke ba timela libeng tsa bona, empa, ka tumelo ho Kreste e le Eena ea nkang sebaka sa bona le ho ba tefelo ea bona, e tle e be bakhethoa ba Molimo, ba reriloeng esale pele hore ba etsoe bana ba Jesu Kreste ka ho rata ha Hae. Molimo o rata ha batho bohle ba ka bolokeha; hobane ho fano e ka monyetla o moholo, ka ho fana ka Mora oa Hae a ’notši ho lefa molato oa motho. Ba tla timela, ba tla timela hobane ba hanne ho beoa bana ba Molimo ka Kreste Jesu.” — Ellen G. White Comments, *TheSDA Bible Commentary*, pok. 6, leq. 1114.

Ho Rapalatsa Lerako

Tse ling tsa likhaohano tse tebileng ka ho fetisisa har'a batho ke tse bakoang ke mefuta e fapaneng ea 'mala, merabe, le borapeli. Lichabeng tse ngata, li-karete tsa boitsebiso li bontša morabe kapa borapeli boo motho a leng ho bona, 'me lithalohanyo tsena li hoketsoe le menyetla kapa lithibelo tseo batho ba lokelang ho phela le tsona letsatsi le letsatsi. Ha lintoa kapa likhohlano li tsoha, matšoa ana a boleng ba batho a atisa ho rotetsa mollo oa khatello le likhoka.

Ho Ba-Efese 2:11–22, Pauluse o bontša tsela e molemo ka ho fetisisa bakeng sa sechaba sa Bakreste. Bonngoe ba rona ho Krete bo ama ho fapana ha rona joang? Ke eng e ileng ea thuuoa ke lefu la Krete sefapanong?

Pauluse o mema ba-Efese hore ba hopole hore na maphelo a bona a ne a le joang pele ba amohela mohau oa Molimo ho Krete. Liphapano tsa morabe, moetlo, le borapeli li ne li baka lehloeo le likhohlano pakeng tsa lihlopha tsa batho. Empa litaba tse monate ke hore, ho Krete, re sechaba se le seng se nang le Morena le Mopholosi a le mong ea tšoanang. Kaofela re oela sechabeng sa Molimo. “Empa joale, ha le le ho Jesu Krete, lona bao le neng le le hole khale, le atamelitsoe ke mali a Krete” (Ba-Ef. 2:13).

Tempele ea khale e Jerusalema e ne e na le marako a arolang likarolo tsa tempele tseo ho tsona ho neng ho ka kena ba-Juda feela. Lerakong lena ho ne ho na le mongolo o neng o thibela Balichaba ho tsoela pele ho feta moo, tlas'a bohloko ba lefu. Ke oona molaoana ona oo Pauluse a neng a qosoa ka ho o tlola ha a kena ka tempeleng ha a tsoa maetong a hae a boruti. Ha Pauluse a tšoaroa o ne a qosoa ka ho kenya monna oa Efese ea neng a bitsoa Trofime ka karolong ea ba-Juda ea tempele (Liketso 21:29). Epistoleng ena Pauluse o hlalosa hore Krete “ke eena khotso ea rona, e leng eena ea entseng lichaba tse peli sechaba se le seng, 'me o rapalalitse lerako le neng le li arotse” (Ba-Ef. 2:14).

Ho Krete, balumeli ke litloholo tsa Abrahamama 'me ba amohela lebollo la pelo. Lebollo la nama leo Molimo o neng o le file Abrahamama le ne le supa ho lebollo la moea leo balumeli ba tla le amohela ho Krete (sheba Deut. 10:16). “Le lona le bolotse ka ho eena ka lebollo le sa etsoang ka letsoho, e leng ho hlobola 'mele oa nama, ka lebollo la Krete” (Ba-Kol. 2:11).

Bala Ba-Efese 2:11–22 hape. Ke ka litsela life re bonang taba eo Pauluse a ngotseng ka eona moo e phela ka kerekeng ea rona? Ho sa setse liqholotso life?

Bonngoe 'Meleng o le Mong

Pauluse o bua ntho e phelang mantsoeng a hae ho ba-Efese. Bonngoe bo teng pakeng tsa ba-Juda le Balichaba, pakeng tsa batho ba meetlo le merabe e fapaneng, ha se boiqapelo kapa litaba tsa lefeela; ke taba ea 'nete e re hlokang ho "tsamaeang ka mokhoa o tšoanelang pitso eo le bitsitsoeng ka eona" (Ba-Ef. 4:1).

Ho latela Ba-Efese 4:1–3, Bakreste ba loketse ho tsamaea ka mokhoa ofe o loketseng pitso eo ba bitsitsoeng ka eona ho Kreste?

Litlamorao tsa makhabane le mehau ena tse tšoarehang bophelong ba Mokreste li thusa "ho boloka bonngoe ba moea ka tlamo ea khotso" (Ba-Ef. 4:3). Makhabane ana kaofela ha oona motso oa oona ke lerato (1 Ba-Kor. 13:1–7). Lerato le tšebetsong le boloka likamano har'a baena le likhaitsetsi 'me le tlisa bonngoe sechabeng sa Bakreste le ho feta. Bonngoe kerekeng bo bontša lerato la Molimo ka litsela tse ikhethang tseo ba bang ba ka li bonang. Kereke e biletsoa ho ba bopaki bo joalo, haholo nakong ea matšoenyeho, likhaohano, le lintoa.

Bala Ba-Efese 4:4–6. Taba e le 'ngoe e bohlokoahali litemaneng tse tharo tsee ke e fe?

Litemaneng tse qalang tsa khaolo ena, Pauluse o bua ka thahasello ea hae e tebileng ea bonngoe ka kerekeng. O qala ka khothaletso ea bonngoe (Ba-Ef. 4:1–3) e be o latelisa lenane la lintlha tse supileng tse kopanyang balumeli (Ba-Ef. 4:4–6). Bonngoe ke ntho eo ka nako e le 'ngoe balumeli ba seng ba ntse ba e-na le eona (Ba-Ef. 4:4–6), ntho eo ho tlamehang ho lula ho sebetsanoa le eona le eona le ho hlokomeloa (Ba-Ef. 4:1–3), 'me ntho eo e leng mokolo-kotoane oa kamoso oo re lokelang ho sebeletsa ho oona (Ba-Ef. 4:13). "Moapostola o khothaletsa baena ba hae ho bontša matla a 'nete ao a ba bolelletseng 'ona maphelong a bona. Ka mosa le bonolo, mamellano le lerato, ba ne ba lokela ho ba mohlala oa semelo sa Kreste le lilitshonolofatso tsa pholoho ea Hae. 'Mele o mong, le Moea o mong, Morena o mong, tumelo e 'ngoe. Joaloka litho tsa 'mele oa Kreste, balumeli bohle ba fuoa bophelo ke moea o le mong le tšepo e le 'ngoe. Likhaohano kahare ho kereke li hlomp'holla borapeli ba Kreste kapele ho lefatše 'me li fa lira tsa 'nete lebaka la ho buellela tselo ea bona. Litataiso tsa Pauluse li ne li sa ngolloa kereke ea nakong ea hae feela. Molimo o ne a rerile hore li tle li fihlele le ho rona. Re etsang ho boloka bonngoe ka tlamo ea khotso?"—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, pok. 5, leq. 239.

Ke likhetho life tseo u ka li etsang hona joale ho etsa bonnete ba hore u tsamaea "ka mokhoa o lokelang pitso eo le bitsitsoeng ka eona"?

Baetapele ba Kereke le Bonngoe

“Empa e mong le e mong ho rona o neiloe mohau ka tekanyo ea neo ea Krete” (Ba-Ef. 4:7). Leha pholoho e le neo e filoeng bohle ba tlang ho e amohela, lineo tse ling tsa moea li neoa batho ba itseng bakeng sa morero o khethehileng.

Bala Ba-Efese 4:11. Molimo o fana ka lineo life tsa boetapele kerekeng?

Ho latela Ba-Efese 4:12, morero oa Molimo ke ofe ka ho fana ka lineo tsa boetapele ho kereke? Lineo tsee li amana joang e ’ngoe le e ’ngoe?

Bakreste bohle ka tsela e itseng ke basebeletsi le bahlanka ba Molimo le evangeli. Thomo ea Krete ho Mattheu 28:19, 20 e neiloe Bakreste bohle hore ba ee, ho ea etsa barutuo ho lichaba tsohle, ho kolobetsa le ho ruta. Mosebetsi oa bosebeletsi ha oa neoa ba fokolang ka palo ba khethiloeng, joaloka baruti/ kapa baevangeli, empa bohle ba jereng lebitso la Krete. Ha ho motho ea ka ithohlollang mosebetsing oa ho hasa evangeli, ’me ha ho moetapele oa kereke ea ka reng ke ena feela ea lokelang ho sebeletsa. Lineo tsa moea tsa boetapele li fanoe ka ho khetholloha molemong oa ho ahisa kereke. Baetapele ba kereke ba hlokoa molemong oa ho sebeletsa, ho thoholetsa, le ho khothaletsa bonngoe. Lenane la Pauluse la lineo tsa boetapele le boetse le re bolella hore mesebetsi ena hape e bakeng sa ho hlomella batho ba Molimo bakeng sa ho fihlela ba lahlehileng. Ke boikarabello ba ba bang ba bitsitsoeng ka pitso e khethehileng kahare ho kereke ho thusa ba bang ho phethahatsa boromuoa ba bona le bosebeletsi ba Krete, le ho ahisa ’mele oa Krete, “re tle re be re finyelle bohle bonngoeng ba tumelo le ba tsebo ea Mora oa Molimo, re be re fihlele boholo ba monna ea phethehileng, le tekano ea boemo bo phethehileng ba Krete” (Ba-Ef. 4:13). Mohlala oa mokhoa oa Jesu oa boetapele o lokela ho tataisa mokhoa oo ka oona re etsang bosebeletsi. Jesu o tlike ho sebeletsa ba bang e seng ho sebeletsoa (Matt. 20:25–28); re lokela ho ea re lo etsa ka mokhoa o joalo. Ho na le tšekamelo e matla har’a batho ea ho ikemela le ho se tlalehe ho mang kapa mang. Sechaba sa Bophirima, ka ho khetholloha, se oetsoe ke seoa sa tšekamelo ena. Pauluse oa re hopotsa, leha ho le joalo, hore ha ho na Mokreste ea mong lefatšeng lena le hore re etsa sechaba sa tumelo se nang le baetapele ba semoea ho re thusa ho khothatsana leetong la rona le tšoanang. Kaofela ha rona re karolo ea ’mele oa Krete.

U na le lineo life tsa moea, ’me u li sebelisa joang bakeng sa bonngoe kerekeng ea heno?

Likamano tsa Batho ho Kreste

Bokreste ke borapeli ba likamano: kamano le Molimo le e mong osele. Ha ho utloahale ho bolela hore motho o na le kamano e tebileng le Molimo kamano e joalo e sa ame likamano tseo motho a nang le tsona le batho ba bang. Bokreste ha bo ka ke ba pheloa boemong boo ho se nang letho. Litšiea tsa bonngoe tseo Pauluse a buang ka tsona Epistoleng ea hae ho ba-Efese li ama hape le kamoo re amanang le ba bang.

Bala Ba-Efese 5:15–21. Pauuse o re'ng ho rona temaneng ea 21? Kamano ke e fe pakeng tsa boinehelo le bonngoe?

Khothaletso ea Pauluse ea ho ikokobetsa e mong ho e mong e hokahane le poleloana ea hore “le mpe le tlae Moea” ho Ba-Ef. 5:18. E 'ngoe ea lipontšo tsa ho tlala ka Moea ke ho ikokobetsa e mong ho e mong. Sena se bua ka mokhoa o nepahetseng oa boikokobetso le boinahano boo re lokelang ho ba le bona ha re ea re lebile batho. Efela, hona ha se bokhabane bo teng ka thlaho limelong tse ngata empa ke tholoana ea Moea o phelang ka hare ho lipelo tsa rona. Ke neo ea Moea ona, oo e leng tlamo ea bonngoe ho Kreste. Ha re talima ka lehlakore lena la litaba, boikokobetso ke bokhabane bo kahare bo bontšang thompho ea rona ho Kreste le sehlabelo sa Hae bakeng sa rona.

Bala Ba-efese 5:22–6:9. Bokhabane boo ba ho ikokobelletsana bo ama likamano tsa molumeli oa Kreste joang lapeng le mosebetsing?

Ho fihlela boemong bo bong bo itseng, bonngoe kerekeng bo itšetlehile ho bonngoe lapeng. Pauluse o tiisa hore bonngoe, lerato, le hlomphe e lokelang ho ba teng pakeng tsa monna le mosali; li lokela ho ba mohlala oa lerato la Kreste ho kereke, lerato le ipehang sehlabelo. Ka mokhoa o joalo hlomphe e kang ea Kreste ha e le kerekeng e hlokoa ho banna le basali le litho tsa kereke. Bokhabane bona bo tsoanang le ba Kreste bo lokela ho bonahatsoa le likamanong tse lipakeng tsa bana le batsoali le lipakeng tsa bahiri le bahiruoa (bahlanka le marena). Mofuta oa kutloano le khotso tse lokelang ho rena malapeng oa rona li lokela ho rena le bopheleng ba rona ba kereke.

U ka fumana litšiea li fe litemaneng tsa kajeno tse ka u thusang ho utloisisa kamoo u lokelang ho etsa kateng (u ipapisitse le boemo ba hau) ha u ea u lebane le setho sa lelapa la hau kapa mosebetsi-'moho?

Ho Ithuta Haholoanyane:

Ellen G. White, “The Spirit of Unity,” maq. 179–188, ho *Testimonies for the Church*, pok. 9. “Kreste o ne a sa ee ka tšobotsi ea bochaba kapa maemo kapa tumelo. Bangoli le Bafarisi ba ne ba lakatsa ho una molemo ka lineo tsohle tsa leholimo lehaeng le sechabeng kaofela ’me ba koalle kantle litho tse ling tsohle tsa lelapa la Molimo lefatšeng. Empa Kreste o tšile ho rapalatsa marako ’ohle a arotseng. O tšile ho bontša hore neo ea Hae ea mohau le lerato ha li na meeli joaloka moea, leseli, kapa likhororo tsa pula tse hlasimolosang lefatše. “Bophelo ba Kreste bo theile borapeli boo ho bona ho se nang mekhahlelo ea maemo, borapeli boo ho bona mo-Juda le Molichaba, ea lokolohileng le ea litlamong, ba hokahaneng boeneng bo tšoanang, b’ a lekana kepele ho Molimo. O ne a sa susumetsoe ke taba ea melaoana ea tšebetso. O ne a sa etse phapano pakeng tsa baahisane le ba sa tsejoeng, metsoalle le lira. Se neng se ipileitse pelong ea Hae e ne e le moea o nyoretsoeng metsi a bophelo.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, pok. 9, maq. 190, 191.

Lipotso tsa Puisano:

1. Nahana ka polelo ena: “Khaolong ea bone ea Ba-efese leano la Molimo le senotsoe ka ho hlaka le ka bonolo hoo bana ba Hae bohle ba ka utloisang ’nete. Mona ho phatlatsoa mekhoe eo a e khethetseng ho boloka bonngoe kahare ho kereke ea Hae, e le hore litho tsa eona li tle li bontše lefatše boiphihlelo bo botle ba borapeli.”—Ellen G. White Comments, *TheSDA Bible Commentary*, pok. 6, leq. 1117. U bona eng ho Ba-Efese 4 e supang bonngoeng ba kereke? Re ka etsa joang ho netefatsa hore bonngoe boo bo ba teng?
2. Khubung ea taba ea bonngoe ke tlhokahalo ea boikokobetso le boinehelo. Kantle ho makhabane ana, bonngoe bo ka ba teng joang ka kerekeng? Haeba re ikhohomosa, re na le khotsofalletsemaemo, ‘me re sa ikemisetsa ho mamela ba bang, ha re na monyetla oa bonngoe. Re ka ithuta boikokobetso le boinehelo boo joang?
3. Re ka ba le bonngoe joang leha re sa lumellane ka nthoe e ’ngoe le e ’ngoe kamehla?

Kakaretso: Epistoleng ea hae ho ba-Efese, Pauluse o fana ka likeletso tse ngata malebana le se boleloang ke ho ba “ho Kreste” ho Mokreste. Pholoho e ho Jesu e fetola maphelo a rona ka litsela tse bonahalang. Likamanong tsa rona re le batho, ho kenyellelitse likamano lipakeng tsa baena le likhaiseli ka kerekeng, li fetoloa ke matla a Kreste maphelong a rona. ’Me phetoho ena e bohlokoa molemong oa ho ba le bonngoe.